

5. Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu

Sanayi Politikasının Yönetişimi
27-28 Ocak 2011 – Ankara

TEPAV Binası, 3.Kat Konferans Salonu

(TEPAV Binası, TOBB Üniversitesi Kampüsü, Söğütözü Cad.No:43 Söğütözü/ANKARA)

Uluslararası ekonomik entegrasyonun artması, birçok ülkedeki rekabet ortamının kurallarını ve biçimini değiştirmekte, ekonomik büyüme reğetelerinin yeniden yazılmasına neden olmaktadır. Bir ülkenin veya bölgenin refahını sürdürülebilir biçimde arttırabilmesi, firmaların küresel rekabet koşullarında hayatta kalması ve sağlıklı biçimde büyüebilmeleriyle ve piyasaya yeni ve dinamik şirketlerin girebilmesiyle yakından ilgilidir. İşte bu koşullar altında, firmaların rekabet güçlerini arttırabilmek, ekonomideki yaratıcı yıkım sürecinin sağlıklı biçimde devam etmesini sağlamak için kamu sektörünün rolü de yeniden tanımlanmaktadır. Bu bağlamda sanayi politikasının temel işlevi, firmaların rekabet gücünü arttırmak olduğunu kadar, ekonominin geleceğini tasarlamak, bundan 10-20 yıl sonra ön plana çıkacak sektörlerle yönelik fiziki, kurumsal ve insan kaynağı altyapısını hazırlamak haline gelmektedir.

Bu kadar geniş bir alana yayılan sanayi politikasının yönetişimi olgusu da kaçınılmaz olarak karmaşıklışmaktadır. Gerek bölgesel gerekse sektörel düzlemde ekonomik büyümenin önündeki bağlayıcı kısıtları tespit edebilecek, bunlara politika tepkileri geliştirip hayata geçirecek bir politika çerçevesi ve bunun yönetişimi önem kazanmaktadır. Merkezi planlama geleneğine bağlı ve hiyerarşik olarak örgütlenmiş kamu kesiminin çok taraflı ve çok boyutlu sanayi politikasını bölgesel öncelik ve kısıtlara göre tasarlaması, gelişmelere göre uyarlaması mümkün olamamaktadır. Etkin bir sanayi politikası uygulaması için yerel ve merkezi aktörlerin işbirliği ve eşgüdümünü sağlayacak bir yönetim çerçevesinin tasarlanması gerekmektedir.

Özellikle Türkiye ekonomisi gibi büyük ve çeşitli bir yapıya sahip bir ekonomide sanayi politikasının yönetişimi meselesi oldukça zorlu bir konu olarak ön plana çıkmaktadır. Geleneksel sektörlerde verimlilik artışları sağlama ve modern üretim süreçlerine doğru dönüşümü hızlandırma zorluğunun yanında, yeni yükselen sektörlerde rekabet gücünü arttırmak ve dünya pazarlarında söz sahibi olmak temel zorlukların başında gelmektedir. Öte yandan, sanayi politikası ekonomik gelişmişlik açısından geri kalan bölgelerde yatırımları arttırmak, kümelenmeleri güçlendirmek ve sürdürülebilir rekabet gücünü arttırmak gibi sorunlara da yanıt vermek durumundadır.

Tüm bu sorunlar ve zorluklar yan yana ele alındığında, sanayi politikasının, ülkenin istikrarlı ve sürdürülebilir büyümesi için gerekli politika alanlarının başında geldiği açıkça anlaşılmaktadır. TEPAV tarafından her yıl düzenli olarak yapılan “Bölgesel Kalkınma ve Yönetişim Sempozyumu”nun bu yıl ODTÜ Kentsel ve Bölgesel Araştırmalar Merkezi ile birlikte düzenlenecek olan beşincisi, ekonomi

politikaları gündeminde henüz yeterince tartışılmayan sanayi politikasının yönetişimi olgusuna odaklanacaktır. Sempozyum kapsamında ele alınacak temel sorulardan bazıları şöyledir:

- Sanayi politikasının yönetişimi açısından büyük resim ne olmalıdır? Bu önemli konuyu Türkiye’de tartışmaya açarken, çerçeveyi belirleyecek temel meseleler ve öncelikler nelerdir?
- Türkiye’nin teşvik sistemi tecrübesinden geleceğe yönelik ne gibi dersler çıkarılabilir? Teşvik konusunda nerede hata yaptık, nerede başarılı olduk? Bölgesel ve sektörel teşvikler etkin mi?
- Türk özel sektörünün en temel sorunlarının başında gelen finansmana erişim konusunda, bölgeler arasında farklılıklar ne durumdadır? Geri kalan bölgelerdeki temel sorunlar nasıl belirlenebilir ve aşılabilir?
- Özel ekonomik bölgeler (organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, teknoloji geliştirme bölgeleri) sanayi politikasının etkin birer aracı olarak nasıl ele alınmalıdır? Bu bölgelerde, önümüzdeki dönemde yeniden yapılanma süreci nasıl şekillenmelidir?
- Son yıllarda Türkiye’de sıkça gündeme gelen “kümelenme” olgusu, sanayi politikası yönetişiminin bir aracı olarak nasıl ele alınabilir? Bu konuda, başka ülkelerin tecrübeleri Türkiye’deki bağlama nasıl uyarlanabilir? Son dönemdeki çalışmaların etkisi ne olmuştur? Önümüzdeki dönemin öncelikleri nelerdir?
- Sanayi politikasının yönetişiminde merkez ve yerel aktörlerin rolleri ne olmalıdır. Bu resim içinde özel sektörün ve odaların rolleri ne olabilir?
- Türkiye’nin geleceğinin tasarımından sanayi politikasının yeri nasıl şekillenmelidir? Kriz sonrası ekonomik ortamında, Türkiye’nin istikrarlı ve sürdürülebilir ekonomik büyümesi için, sanayi politikasının temel öncelikleri ne olmalıdır?

27 Ocak 2011-Perşembe	
09.30-10.15	Kayıt
Açılış Konuşması	
10.15 -10.30	Güven Sak , TEPAV İcra Direktörü
Açılış Oturumu: Sanayi Politikası ve Bölgesel Kalkınma Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayda Eraydın, Orta Doğu Teknik Üniversitesi	
10.30-11.30	Prof. Dr. Michael Taylor , Birmingham Üniversitesi <i>Yerelde Sanayi Gelişimini Anlamak: Kuramlardan Faydacı Yerel Politikalara</i>
	Thomas Farole , Dünya Bankası <i>Ticaret ve Sanayi Politikası- Firma Düzeyinde Rekabete Edebilirlik ve Ekonomik Düzenlemeler</i>
11.30-12.30	Soru-Cevap ve Tartışma Oturumu <i>Örnek tartışma soruları</i> - Sanayi politikası ulusal ve bölgesel anlamda nasıl farklılaştırılmalıdır? (sektörler, araçlar ve aktörler anlamında) - Başarılı bölge örnekleri genelleştirilebilir mi? - Sanayi politikasının yönetiminde kamunun, özel sektörün ve odaların “yeni” rolleri ne olmalıdır?
12.30-13.30	<i>Öğle Yemeği</i>
1. Oturum: Teşvik Sistemi, Finansal Erişim ve Bölgesel Rekabet Edebilirliğe Etkileri Oturum Başkanı: Serdar Sayan, TEPAV	
13.30-15.00	Prof. Dr. Metin Durgut , Orta Doğu Teknik Üniversitesi <i>Karmaşık Yapılarda Teşvik Müdahalesi</i>
	Yrd. Doç. Dr. Nuri Yavan , Ankara Üniversitesi
	Feridun Bilgin , Hazine Müsteşarlığı <i>Yatırımlarda Devlet Yardımı Uygulamaları</i>
	Nahit Bingöl , Devlet Planlama Teşkilatı
15.00-15.15	<i>Çay – Kahve Arası</i>
15.15-17.00	Soru-Cevap ve Tartışma Oturumu <i>Örnek tartışma soruları</i> - Teşvik mekanizmalarının etkinliği ülkemizde nasıl ölçülüyor? Bölgesel ihtiyaçları belirlemeye, planlamaya ve izlemeye yönelik araçlar nasıl geliştirilebilir? - Teşviklerin belirlenmesi ve uygulanmasında bölge ölçeğindeki aktörlerin rollerinin artırılması sistemin etkinliğini artırır mı? - Bölgesel teşvikler konusunda farklı teşvik araç ve mekanizmaları açısından bütüncül bir koordinasyon mekanizması nasıl geliştirilebilir?
17.00-17.15	İlhan Tekeli , Orta Doğu Teknik Üniversitesi <i>İlk günün genel değerlendirmesi</i>

28 Ocak 2011-Cuma**2. Oturum: Bölgesel Sanayi Politikası Aracı Olarak Özel Ekonomik Bölgeler**

Oturum Başkanı: Ümit Özlale, TEPAV

10.15-11.15	Esen Çağlar , Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı Prof. Dr. Canan Çilingir , Orta Doğu Teknik Üniversitesi <i>Bölgesel Kalkınmada Teknoloji Geliştirme Bölgeleri</i>
11.15-11.30	<i>Çay – Kahve Arası</i>
11.30-12.45	Soru-Cevap ve Tartışma Oturumu <i>Örnek tartışma soruları</i> • Ülkemizde özel ekonomik bölgeler ne ölçüde bölgesel sanayi politikası aracı olarak işlev görmektedir? • Özel ekonomik bölgelerin rekabetedebilirliği artırıcı bir araç olarak gelişmesine yönelik yeniden yapılanma süreci nasıl şekillenmelidir? • Bölgesel aktör olarak organize sanayi bölgeleri bölgesel stratejileri ne ölçüde etkileyebiliyor?
12.45-13.45	<i>Öğle Yemeği</i>
3. Oturum: Kümelenme Politikası ve Yönetişim	
Oturum Başkanı: Emin Dedeoğlu, TEPAV	
13.45-15.00	Murat Gürsoy , Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Serkan Valandova , Devlet Planlama Teşkilatı <i>Kümelenmenin Yönetişimi</i> Filiz Morova İneler, Emin Çetin Haşar , İzmir Kalkınma Ajansı <i>İzmir Kümelenme Stratejisi Deneyimi</i> Prof. Dr. Ayda Eraydın , Orta Doğu Teknik Üniversitesi <i>Sanayi Kümelenmelerinin Bölgesel Gelişmenin Amaçları Açısından İrdelenmesi</i>
15.00-15.15	<i>Çay-Kahve Arası</i>
15.15-16.15	Soru-Cevap ve Tartışma Oturumu <i>Örnek tartışma soruları</i> • Kümelenme alanında kamusal müdahale ne ölçüde gerçekleştirilebilir? Kümeler kendiliğinden mi oluşmaktadır? Kamusal düzenleme ve yönetim mekanizmaları ne ölçüde başarı sağlamaktadır? • Sanayi kümelerini farklı kılan özellikleri, bölgesel rekabetedebilirliğe sağladıkları artı değer nelerdir? • Ülkemizin ulusal anlamda kümelenme olgusuna yaklaşımı ve bu yaklaşımı belirleyen değişkenler nelerdir? • Kümelenme yönetiminde merkezi ve yerel aktörlerin rolleri nelerdir?
16.15-16.30	<i>Çay – Kahve Arası</i>

4. Oturum: Genel Değerlendirme Paneli

Oturum Başkanı: Güven Sak, TEPAV

16.30-17.30	Prof. Dr. Ayda Eraydın , Orta Doğu Teknik Üniversitesi Ahmet Yaman , Devlet Planlama Teşkilatı
-------------	---